

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.16.0.SGB.0..01.00.610- 54397
Konu : Soru Önergesi

27/03/2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 03/03/2008 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02/3987sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın D.Ali TORLAK'ın 7/2147 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

EK:
Cevap (3 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN D.ALİ TORLAK'IN 7/2147 ESAS
NO'LU SORU ÖNERGESİNE İSTİNADEN HAZIRLANAN BAKANLIĞIMIZ
CEVABI**

SORU 1: Avrupa'nın yaşayan en eski endüstri yapılarından birisi olan bu tersane sizce, sadece Türk tarihi için değil Avrupa tarihi açısından da önem taşımakta mıdır?

CEVAP 1 : İstanbul İli, Beyoğlu İlçesi, Haliç Tersanesi, İstanbul I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 07/07/1993 tarihli ve 4720 sayılı kararıyla belirlenen Kentsel Sit Alanı ve 22/03/1995 tarihli ve 6482 sayılı karar ile belirlenen Tarihi Sit Alanı içerisinde olup, tersane içinde tescilli yapılar bulunmaktadır. 3386 ve 5226 sayılı Kanunlarla değişik 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında tescil edilmiş her taşınmaz sadece ülkemiz için değil dünya kültür mirası için de önem taşımaktadır.

SORU 2: Söz konusu yıkımlar 2010 Avrupa Kültür Başkenti unvanını almış İstanbul'un bu imajını zedeleyeceğini düşünüyor musunuz?

SORU 3: Tersane faaliyeti dışındaki amaçlarla kullanılmayacağı resmi makamlarca belirtilmiş olmasına rağmen burada bir işlem yapılacaksa, içine dozerleri sokarak yıkımlar yapılarak değil, hangi amaçla yıkımların yapıldığı açıklanmalı mıdır? Yıkımların amacının rekreasyon sahası yaratmak olduğu söylenmektedir. Bu doğru mudur?

CEVAP 2-3: İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Emlak Müdürlüğünün 11/12/2007 tarihli ve 10453-148542-12604 sayılı İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kuruluna hitaplı yazısıyla, Haliç Tersanesinde kullanılmayan yapıların bir kısmının betonarme durum tespitlerinin yapıldığını ve yapıların deprem sonrası zarar gördüğünün İ.D.O. San. Tic. A.Ş. tarafından bildirildiği belirtilerek, söz konusu yapının yıkılmasında sakınca olup olmadığı sorulmuştur. Herhangi bir açıklayıcı belge iletilmediğinden, bunların hangi yapılar olduğu anlaşılamamış; İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünün 08/01/2008 tarihli ve 40 sayılı yazısıyla gerekli belgelerin iletilmesi ve karar alınuncaya kadar ivedi güvenlik önlemlerinin alınması mahallinden istenmiştir. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı, KUDEB Müdürlüğünün 31/12/2007 tarihli ve 6324 sayılı, anılan Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne hitaplı yazısı ile de, ekli vaziyet planında A ile gösterilen yapının yıkılmış olduğunun tespit edildiği bildirilmiştir. Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünün 10/01/2008 tarihli ve 71 sayılı yazısıyla, ilgili Belediye Başkanlıklarına, söz konusu alanın Kentsel Sit ve Tarihi Sit alanı içinde bulunduğu, her türlü inşai ve fiziki uygulamadan önce Kuruldan izin alınmasının yasa gereği olduğu bildirilmiş; izinsiz faaliyetlerin derhal durdurulması ve yıkılan yapının yapım tarihi ile önceki ve bugünkü durumunu gösteren fotoğrafların, üzerinde yapının işaretlendiği kadastral pafta ile birlikte gönderilmesi istenmiştir. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Emlak Müdürlüğünün 20/02/2008 tarihli ve T.N.101003 sayılı yazısıyla istenen bilgi ve belgeler Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmiştir. 22/03/1995 tarihli ve 6482 sayılı ve 24/04/1996 tarihli ve 7680 sayılı kurul kararlarıyla tescil edilen yapılar arasında bulunmayan, Haliç Tersanesinde yıkıldığı bildirilen yapı ile ilgili konu İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne inceleme aşamasında olup, Kurulda değerlendirilecektir.

SORU 4: İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin Haliç Tersanesi ile ilgili bir planı var mıdır? Varsa bu plandan haberinizi var mıdır?

CEVAP 4: 2863 sayılı Kanunun 5226 sayılı Kanunla değişik "Kararlara Uyma Zorunluluğu" başlıklı 61inci Maddesinde " Kamu kurum ve kuruluşları ve belediyeler ile gerçek ve tüzel kişiler, Koruma Yüksek Kurulu ve koruma bölge kurullarının kararlarına uymak zorundadır" hükmü yer almaktadır. Haliç Tersanesi de İstanbul I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 07/07/1993 tarihli ve 4720 sayılı kararıyla belirlenen Kentsel Sit Alanı ve 22/03/1995 tarihli ve 6482 sayılı karar ile belirlenen Tarihi Sit Alanı içerisinde bulunmaktadır. Bu alanlarda yapılacak her türlü uygulama Kanun ve Koruma Yüksek Kurulu ilke kararları gereğince Koruma Bölge Kurullarının iznine tabiidir. Bu bağlamda hiçbir kurum ya da kuruluşun taşınmaz kültür varlıkları konusunda keyfi davranmasına izin verilmesi söz konusu olamaz.

SORU 5: Bizans ve öncesinden başladığı sanılan, ancak resmi olarak Fatih Sultan Mehmet dönemine dayanan tarihi geçmişi nedeniyle burada bir arkeolojik veri çalışması yapılması düşünülmekte midir?

CEVAP 5 : Haliç Tersanesi Tarihi Sit Alanı ve Kentsel Sit Alanı içerisinde yer almakta, ayrıca tersane bölgesinde tescilli yapılar bulunmaktadır. Bu alanlarda yapılacak her türlü fiziki uygulama Koruma Bölge Kurullarına getirilmek durumundadır. Bu hususlarda Kurula yapılan kurum ve şahıs başvuruları 2863 sayılı Kanun, Yönetmelikler ile Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ilke kararları doğrultusunda incelenerek Koruma Bölge Kurulunca karara bağlanmaktadır. Bu tarih itibarıyla Bakanlığımızda, alana ilişkin planlanan arkeolojik veri çalışması bulunmamaktadır.

SORU 6: Tersanenin konumu ve şu andaki durumu şehir hatları vapurlarının inşası ve bakımı için ideal durumda iken mevcut şehir hatları vapurlarının bakımlarının özel tersanelere yaptırılması belediyeye ekonomik açıdan ne kadar zarara veya kara neden olacaktır?

SORU 7: Haliç Tersanesinin İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne devrinden sonra kaç vapur bu tersanede, kaç vapur özel tersanelerde onarıma girmiştir?

CEVAP 6-7: 6 ıncı ve 7 inci sorularda belirtilen hususlar Bakanlığım görev ve yetkileri arasında değildir.

Ancak konuyla ilgili Bakanlığım çalışmalarını içeren açıklamalar aşağıda yapılmıştır.

İstanbul İli, Beyoğlu İlçesi, Bedrettin Mahallesi, 118 pafta, 916 ada, 1 parselde Türkiye Denizcilik İşletmeleri Genel Müdürlüğü mülkiyetindeki Haliç Tersanesi'nde bulunan I-II-III No lu havuzlar İstanbul I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 22/03/1991 gün ve 2571 sayılı kararı ile tescil edilmiştir. Aynı Koruma Kurulu'nun 22.03.1995 gün ve 6482 sayılı kararı ile Haliç Tersanesinin de içinde bulunduğu alan tarihi sit alanı olarak belirlenmiş ve tersane içinde bulunan yapı kalıntısı, kızaklar, atölyeler, şadırvan ve cami korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmiştir. İstanbul I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 24.04.1996 gün ve 7680 sayılı karar ile aynı Kurulun 07.07.1993 gün ve 4720 sayılı kararı ile belirlenen Kentsel Sit Alanı içerisinde bulunan Haliç Tersanesi ve söz konusu taşınmazların tescillerinin devamına karar verilmiştir.

7/2147

İstanbul II Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 13.12.2006 gün ve 720 sayılı kararı ile Türkiye Denizcilik İşletmeleri Genel Müdürlüğü mülkiyetindeki Haliç Tersanesinin, tersane amaçlı kullanılmak üzere Büyükşehir Belediyesi Başkanlığına devrinde sakınca olmadığına karar verilmiştir.

Bakanlığımın 22/12./006 gün ve 207030 sayılı yazısı ile Haliç Tersanesinin tersane amaçlı kullanılmak üzere İstanbul Büyükşehir Belediyesine devrinde, 2863 Sayılı Kanunun 14 üncü maddesi kapsamında sakınca bulunmadığı belirtilmiştir.

Haliç'teki tersanelerin Deniz Müzesi'ne dönüştürülmesi amacıyla 15/06/2005 tarihinde Denizcilik Müsteşarlığı İstanbul Bölge Müdürlüğünde bir toplantı yapılmış, Haliç Taşkızak ve Camialtı Tersanelerinde bulunan taşınmaz kültür varlıklarının tespiti amacıyla bir komisyon oluşturulması kararlaştırılmıştır.

Denizcilik Müsteşarlığına gönderilen 17/06/2005 tarihli ve 83881 sayılı yazıyla "Özel Müzeler ve Denetimleri Hakkında Yönetmelik" hükümleri doğrultusunda Haliç'te bulunan tersanelerin Deniz Müzesi'ne dönüştürülmesi uygun görüldüğü bildirilmiştir.

Denizcilik Müsteşarlığının 18/01/2008 tarihli ve 2168 sayılı yazısıyla müze çalışmalarına hız kazandırmak, somut bir adım atabilmek ve ilgili kurumlara sunmak üzere müzenin nasıl oluşması gerektiğine dair bir ön proje hazırlanması amacıyla uzman talebinde bulunulmuş ve Denizcilik Müsteşarlığı İstanbul Bölge Müdürlüğü Fındıklı/İstanbul adresinde konuya ilişkin olarak 18/03/2008 tarihinde yapılan toplantı için Bakanlığımızın bir uzmanla temsil edilmesi amacıyla görevlendirme yapılmıştır.

